

ที่ นร ๐๕๐๕/๑๗๕๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหา
การท้องไม่พร้อม : การทำแท้งไม่ปลอดภัย”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๗๕๔
ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนมาก ที่ สธ ๐๙๐๙.๐๔/๒๑๗๖
ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหาการท้องไม่พร้อม : การทำแท้งไม่ปลอดภัย” ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุขได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

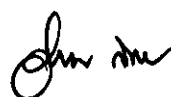
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงสาธารณสุข
ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม
กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหา
การท้องไม่พร้อม : การทำแท้งไม่ปลอดภัย”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุข
ทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงสาธารณสุขทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็น
และข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

- 3 ก.ค. 2556

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.cabinet.thaigov.go.th (pat34-06-56/สายฝน)

C-2m56
ร.ศ.ร.
ผอ.สำนัก
ผอ.
ผอ.กลุ่ม
ผู้ช่วย
จนท.พิมพ์
๑๖ ก.ค. ๒๕๕๖
๑๖ ก.ค. ๒๕๕๖
๑๖ ก.ค. ๒๕๕๖

**เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
ในเรื่องที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหาการท้องไม่พร้อม : การทำแท้งไม่ปลอดภัย”**

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหาการท้องไม่พร้อม : การทำแท้งไม่ปลอดภัย” ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) เป็นหน่วยงานหลักได้ร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงยุติธรรม (ยธ.) กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตช.) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) สำนักงานอัยการสูงสุด (อส.) และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหาการท้องไม่พร้อม : การทำแท้งไม่ปลอดภัย” จำนวน ๑๐ ประเด็น ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ควรสนับสนุนให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) รับขึ้นทะเบียนยาสำหรับข้อบ่งชี้ “การยุติการตั้งครรภ์กรณีที่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์” เมื่อมีผู้มาขอขึ้นทะเบียนยา เพื่อให้สถานบริการสุขภาพสามารถให้บริการที่เข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นทางเลือกสำหรับผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ รวมทั้งสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มีโครงการพิเศษนำร่องในการพัฒนาระบบบริการการรักษาด้วยยายุติการตั้งครรภ์ กรณีที่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์เพื่อป้องกันการบาดเจ็บและเสียชีวิตของผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม	สธ. เป็นหน่วยงานที่ติดตาม และผลักดันการขึ้นทะเบียนยาที่ใช้ในการยุติการตั้งครรภ์ ยา medabon® (combipack of Mifepristone and Misoprostal) ซึ่งยาทั้งสองดังกล่าวมีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน และมีหลักฐานทางวิชาการเพียงพอ โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) สนับสนุนให้มีการใช้ยาได้ตามเงื่อนไขของแต่ละประเทศ ด้านกฎหมาย และวัฒนธรรม โดยอยู่ในการดูแลของแพทย์ (ข้อบ่งชี้ของยา) โดยปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการศึกษา ระบบการให้บริการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยา (Medical Termination of pregnancy) เพื่อประเมินรูปแบบที่ดีที่สุดของการให้บริการในบริบทสังคมไทยและนำผลการศึกษามาต่อยอดขยายสู่พื้นที่อื่น ๆ และเพื่อนำไปสู่การขึ้นทะเบียนยาดังกล่าวต่อไป
๒. ควรนํานโยบายและยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นรูปธรรม และมีความต่อเนื่อง	สธ. เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการนํานโยบายและยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง ซึ่ง สธ. วางแผนจะดำเนินการจัดประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระเบียงกฎ และกฎหมายด้านอนามัยการเจริญพันธุ์เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองอนามัยการเจริญพันธุ์ พ.ศ. ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ อีกทั้งร่วมในการผลักดัน (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศของภาคประชาชน และ สธ. ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ จำนวน ๗ คณะ ได้แก่

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๑. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการเสริมสร้าง ครอบครัวใหม่ และเด็กรุ่นใหม่ให้เข้มแข็งและมีคุณภาพ ๒. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการส่งเสริมให้คนไทย ทุกเพศทุกวัยมีพฤติกรรมอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศที่เหมาะสม ๓. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบ บริการอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ๔. คณะอนุกรรมการพัฒนางานอนามัย การเจริญพันธุ์ระดับจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ๕. คณะอนุกรรมการพัฒนาระเบียบ กฎ และ กฎหมายด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ๖. คณะอนุกรรมการพัฒนาและจัดการองค์ความรู้ เทคโนโลยีอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศ ๗. คณะอนุกรรมการสื่อสารสาธารณะด้านอนามัย การเจริญพันธุ์
๓. ควรจัดให้มีศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ เป็น “ศูนย์คลินิกท้องไม่พร้อม” ให้คำปรึกษาแนะนำที่มี ประสิทธิภาพตามโรงพยาบาลทั่วประเทศเพื่อพัฒนา สถานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเยาวชน โดยเน้น สร้างเสริมกระบวนการการให้คำปรึกษาผู้ประสบปัญหา ก่อนมีปัญห ขณะมีปัญห และหลังประสบปัญหา (pre - post counselling) รวมทั้งจัดให้มีศูนย์พักพิง สำหรับเยาวชน และผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ให้มีโอกา สทางการศึกษาภายหลังการคลอด ตลอดจนการมีอาชีพ ให้สามารถเลี้ยงตนเองและลูกได้	สธ. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดให้มีศูนย์บริการ อนามัยการเจริญพันธุ์โดยกรมอนามัยร่วมกับ กรมควบคุมโรคและกรมสุขภาพจิต ภายใต้ การสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลกประเทศไทย (WHO) และกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) จัดทำมาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตร สำหรับวัยรุ่นและเยาวชน (Youth Friendly Health Services, YFHS) ดำเนินการอบรมผู้ให้บริการและ จัดตั้งคลินิกวัยรุ่นตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ และได้ดำเนินการ ครบทุกโรงพยาบาลในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๘๒๔ แห่ง โดยมีกิจกรรมดำเนินงาน ดังนี้ ๑. บริการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสุขภาพวัยรุ่น และเยาวชน ๒. บริการให้การปรึกษารูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและ/ หรือนอกเวลาราชการแก่วัยรุ่นและเยาวชน รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ๓. บริการส่งเสริมสุขภาพเพื่อประเมินภาวะสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงตามต้องการ ของผู้รับบริการและตามชุดสิทธิประโยชน์ เช่น - การชักประวัติและตรวจร่างกายทั่วไป - ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และประเมินภาวะ โภชนาการ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- ประเมินภาวะอ้วนโดยการวัดเส้นรอบเอว - ประเมินพฤติกรรมการบริโภคอาหารและการออกกำลังกาย - การประเมินความเครียด/ภาวะซึมเศร้า - ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ - ประเมินพฤติกรรมเสี่ยง ๔. บริการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ รวมทั้งการรักษาฟื้นฟู ตามชุดสิทธิประโยชน์ - มีบริการสอนด้านพัฒนาการวัยรุ่นและอบรมเพศศึกษาแก่ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง - มีบริการวางแผนครอบครัวและการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ - มีบริการสอนการเตรียมตัวก่อนมีบุตร การฝากครรภ์ การคลอด และการดูแลหลังคลอด - มีบริการสอนป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ - มีการวินิจฉัยเพื่อการรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ - มีบริการยาและอุปกรณ์ป้องกันการตั้งครรภ์/โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด ฤกษ์ยาอนามัย และยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน - มีบริการเพื่อรองรับการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ - มีการรักษาโรค/ภาวะผิดปกติตามความต้องการและปัญหาของเยาวชน เช่น สิว ภาวะผิดปกติของประจำเดือน หรือ การเปลี่ยนแปลงร่างกายและจิตใจตามการเจริญเติบโตและพัฒนาการ ภาวะน้ำหนักเกิน ภาวะขาดสารอาหารเรื้อรัง ๕. การดูแลต่อเนื่องและการส่งต่อบริการด้านสังคม/การแพทย์ รวมทั้งการรับการรักษาต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ โดยมีการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับ ศูนย์ ีพึ่งได้ (One Stop Crisis Center, OSCC) ถ้าวัยรุ่นและเยาวชนมีปัญหาเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ ศูนย์ฯ จะส่งไปที่ YFHS แต่ถ้าเด็ก สตรี และผู้สูงอายุที่ถูกกระทำรุนแรง เด็กวัยรุ่น และผู้หญิงที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ศูนย์ OSCC จะช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤต โดยมีการทำงานในลักษณะสหวิชาชีพ ทั้งแพทย์ กฎหมาย ตำรวจ นักสังคมสงเคราะห์ โดยจะได้รับการดูแลทางด้านสุขภาพทางกาย ทางจิตใจ ทางด้านสังคม และกฎหมาย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๖. ให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข แก่เด็กสตรีที่ถูกข่มขืน หรือถูกทำร้ายร่างกาย - ชักประวัติ - การตรวจร่างกายทั่วไป - การตรวจภายใน - การตรวจทางห้องปฏิบัติการ - การดูแลด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ และการป้องกันการตั้งครรภ์ ๗. การประสานงานทางด้านกฎหมาย เช่น ดำเนินการแจ้งความดำเนินคดี หรือขอความช่วยเหลือ จากอัยการ สภานายความ หน่วยงานด้านกฎหมาย ในสังกัด สธ. เพื่อเข้าไปช่วยเหลือ ๘. ช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคม เช่น กรณีเด็ก สตรีที่กลับไปพักที่บ้านจะเกิดอันตรายหรือเสี่ยง ที่จะถูกระทำรุนแรงต่อไป ก็จะประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าไปดูแลให้อยู่ในสถานที่ปลอดภัย ติดตามญาติ การประสานส่งต่อหน่วยงานอื่น และการติดตาม เยี่ยมที่บ้านและโรงเรียน ๙. การให้ความช่วยเหลือด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่ผู้เสียหายและญาติที่ดูแล เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ ๑๐. การให้ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ โดยให้ การรักษาฟรี การสงเคราะห์ค่าเดินทาง ๑๑. มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรผู้ให้การปรึกษาให้มี ความมั่นใจในเรื่ององค์ความรู้ การให้การปรึกษา มีหลักสูตรสำหรับโรงพยาบาลชุมชนขึ้นไปครอบคลุม ทั่วประเทศ รวมทั้งโรงเรียนมีหลักสูตร TOT (Training for trainer) ให้แม่ข่าย และนำความรู้ เป็นวิทยากรให้แก่โรงพยาบาลชุมชน และมีหลักสูตร การจัดศูนย์บริการที่เป็นมิตร และให้การสนับสนุน วิทยากรการอบรมผู้ให้การปรึกษา (กรมสุขภาพจิต) ๑๒. มีการให้การปรึกษาที่เสนอทางเลือก โดยให้ วัยรุ่นและครอบครัวตัดสินใจเอง โดยมีทีมเจ้าหน้าที่ ประเมินครอบครัวร่วมด้วย การจัดบริการสำหรับ วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่ต้องการยุติการตั้งครรภ์ มีการจัดการอย่างเป็นระบบและมีทีมสหวิชาชีพ มีแพทย์ ๒ คนขึ้นไป ลงความเห็นการยุติการตั้งครรภ์

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารการเฝ้าระวัง และการวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ โดยการจัดการความรู้จากการปฏิบัติงานป้องกัน และแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย การพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม และการยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัย	สธ. โดยกรมอนามัยได้พัฒนาระบบเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทยให้ครอบคลุมเพื่อศึกษาสถานการณ์การแท้งที่ไม่ปลอดภัย แบบแผนของการแท้งและภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากการแท้ง ลักษณะพื้นฐานของผู้ที่แท้งและผู้เกี่ยวข้อง สาเหตุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และผลกระทบจากการแท้ง พัฒนาแนวทางและรูปแบบการเฝ้าระวังการแท้ง และติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังการแท้ง กรมควบคุมโรคดำเนินการสำรวจการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และปีที่ ๕ รวมทั้งนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๒ ทั่วประเทศ โดยได้สำรวจข้อมูล ดังนี้ ๑. อายุเฉลี่ยของนักเรียนชายเมื่อมีฝันเปียกครั้งแรก (ปี) ๒. อายุเฉลี่ยของนักเรียนหญิงเมื่อมีประจำเดือนครั้งแรก (ปี) ๓. เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วหรือยัง ๔. ในรอบ ๑๒ เดือน เคยร่วมเพศกับแฟนหรือคูรักหรือไม่ ๕. ในการร่วมเพศครั้งล่าสุดกับแฟนหรือคูรักสวมถุงยางอนามัยหรือไม่ ๖. ในการร่วมเพศครั้งล่าสุดกับแฟนหรือคูรักวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินสามารถใช้ได้บ่อยเท่าที่ต้องการ พม. ขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์และทำให้เป็นยุทธศาสตร์แห่งชาติโดยเป็นยุทธศาสตร์ ๘ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔) โดยมุ่งให้สถาบันครอบครัวเข้มแข็ง ครอบครัวต้องทำงานร่วมกัน โดยกำหนดประเด็นร่วมกันในการพัฒนาครอบครัวเข้มแข็ง ประเด็นที่ ๑ ส่งเสริมการเรียนรู้ในสถาบันครอบครัว โดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ประเด็นที่ ๒ พัฒนาระบบกลไกให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ประเด็นที่ ๓ สร้างหลักประกันความมั่นคงของ ครอบครัวซึ่งมีหลายมิติ เช่น ทางด้านเศรษฐกิจสังคม ส่งเสริมการออม เพราะถ้าส่งเสริมให้ทุกครอบครัว เข้าถึงหลักประกัน เข้าถึงกองทุนที่มีจะเป็นเครื่องมือ ทำให้ครอบครัวมีความเข้มแข็ง ประเด็นที่ ๔ การส่งเสริมสนับสนุนเครือข่าย ทางสังคม สนับสนุนอย่างไรให้ทุกเครือข่ายทางสังคม ทำงานร่วมกัน ประเด็นที่ ๕ การสื่อสารสังคม การดำเนินงานทั้ง ๕ ประเด็น โดยผ่านกลไก ระดับชาติ โดยมีคณะกรรมการระดับชาติมีการจัดตั้ง คณะทำงานกลุ่มพัฒนาครอบครัวในพื้นที่ ๖,๗๔๕ แห่ง ทั่วประเทศ เป็นกลไกการทำงานภาคประชาชนเสริมสร้าง ความเข้มแข็งให้รู้วิธีการเฝ้าระวังในพื้นที่ มีขบวนการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพให้แกนนำสามารถดำเนินกิจกรรม ต่อที่มีผลต่อครอบครัวและสตรีในพื้นที่ ศธ. ดำเนินการในการปรับแนวความคิดเรื่อง ท้องไม่พร้อมไม่ใช่เกิดกับเด็กไม่ดี แต่เกิดจากเด็กด้อย ทางความรู้ทัศนคติ หรืออ่อนด้อยในทักษะชีวิต ต้องการความช่วยเหลือ และต้องการความเข้าใจ ศธ. มุ่งเน้นไปที่เรื่องเพศศึกษาในวิชาสุขศึกษา ทักษะชีวิต สร้างทักษะชีวิตใน ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑. รักและเห็นคุณค่าในตัวเอง ๒. คิดวิเคราะห์ตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ ๓. จัดการอารมณ์เครียดได้ ๔. ทักษะทางสัมพันธภาพที่ดี ส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดูแลเป็นรายบุคคล คัดกรอง พัฒนาส่งเสริม แก้ไข ส่งต่อ เมื่อพบปัญหากลุ่มเสี่ยงจะให้ความช่วยเหลือส่งเสริม ระบบกิจการนักเรียนให้นักเรียนใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ มีเวทีให้แสดงออก โดยเชื่อมโยง ระหว่างโรงเรียน บ้าน ครอบครัว พ่อแม่ ชุมชน และสื่อ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. ควรณรงค์ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เว็บไซต์อย่างต่อเนื่อง และจัดเวทีวิชาการระดมความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วน เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมและยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัยอย่างต่อเนื่องตลอดถึงการสร้างค่านิยมเรื่องเพศสัมพันธ์ที่มีสุขภาวะ และต้องเป็นเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยไม่เสี่ยงต่อการเกิดและมีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการท้องไม่พร้อม มีการสื่อสารทางเพศที่ถูกต้อง รวมถึงเพศสัมพันธ์ที่มีความรับผิดชอบ และเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากความสมัครใจ ไม่ถูกบังคับ	สธ. โดยกรมอนามัยณรงค์ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เว็บไซต์อย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมและยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัยอย่างต่อเนื่องตลอดถึงการสร้างค่านิยมเรื่องเพศสัมพันธ์ที่มีสุขภาวะ และต้องเป็นเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยไม่เสี่ยงต่อการเกิดและมีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการท้องไม่พร้อม มีการสื่อสารทางเพศที่ถูกต้อง รวมถึงเพศสัมพันธ์ที่มีความรับผิดชอบและเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากความสมัครใจ ไม่ถูกบังคับ ศธ. จัดทำคู่มือห้องเรียนสีขาว ในแต่ละห้องต้องมีนักเรียนที่เป็นแกนนำนักเรียน ตรวจเช็คการเข้าเรียน และพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งเริ่มดำเนินโครงการในระดับประถมและมัธยมทั่วประเทศ และจะมีการดำเนินการเก็บข้อมูล ร้อยละของนักเรียนที่มีการใช้ถุงยางอนามัย ให้มีการสร้างความรู้ให้ผู้ผลิตสื่อ ผู้บริโภคสื่อ มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ/การเลือกบริโภค ปลุกฝังทักษะการบริโภคสื่อให้แก่เด็ก สร้างความตระหนักให้เลือกรับสื่อที่เหมาะสม สนับสนุนการจัดทำสื่อที่เน้นไปในการเรื่องการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย ส่งเสริมให้มีการทำรายการสำหรับเด็กมากยิ่งขึ้น เพื่อปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรมที่ดีให้กับเด็ก มีหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบในการกลั่นกรองรายการที่เหมาะสมสำหรับเด็กไม่ควรให้มีละครที่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การแย่งชิงผู้ชาย และการไม่ใช้ถุงยางอนามัย
๖. ควรมีมาตรการเสริมสร้างบทบาทและความสำคัญการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ชุมชน ให้เข้มแข็งขึ้น ให้ความสำคัญกับบ้าน วัด โรงเรียน ให้เป็นไปอย่างบูรณาการ สร้างเครือข่ายความช่วยเหลือภายในสังคม เช่น การปรับทัศนคติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านพัฒนาอนามัย การเจริญพันธุ์ การพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบ เป็นต้น เพื่อเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเยาวชนที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์โดยที่ยังไม่พร้อม	สธ. ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย มีการเสวนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๔ เป็นยุทธศาสตร์มุ่งหวังการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่ายระดับจังหวัดในการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศไปในทิศทางเดียวกันมีการบูรณาการและเกิดการผสมผสานทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยจัดเวทีเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ตามแผนยุทธศาสตร์ อบรม/ประชุมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติที่ถูกต้องแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น ครอบครัว ผู้นำชุมชน ครู เจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชนฯ ในพื้นที่ ปรับทัศนคติเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อบรรจุแผนพัฒนาสุขภาพ และอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นไว้ในแผน ๓ ปี และได้จัดทำโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาเรื่องเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ ครอบคลุมจังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด ศธ. มีระบบกิจการนักเรียนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีเวทีให้แสดงออก โดยเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน บ้าน ครอบครัว พ่อแม่ ชุมชน และสื่อ ให้แก่ปัญหาการท้องไม่พร้อมโดยเน้นแก้ปัญหา ๒ ประการ ได้แก่ ๑. ปัญหาจากครอบครัวเอง ๒. ปัญหาสภาพแวดล้อม ความเจริญทางเทคโนโลยีการเอาอย่างที่ไม่ดีทางเพศ ส่งเสริมครอบครัวอบอุ่นที่จะมีองค์ประกอบ ๓ ประการ ได้แก่ ๒.๑ มีการสื่อสาร มีการแสดงความรัก ความห่วงใยและแสดงความคิดเห็นต่อกัน ๒.๒ มีความเอื้ออาทรต่อกัน ๒.๓ มีกิจกรรมร่วมกันซึ่งจะทำให้ครอบครัวอบอุ่น เช่น รับประทานอาหาร ออกกำลังกายไปเที่ยวด้วยกัน จะได้มีเวลาในการพูดคุยกัน กระบวนการขับเคลื่อนเรื่องท้องไม่พร้อมในพื้นที่จำเป็นต้องมีพันธมิตร ดังนี้ ๑. ส่วนราชการด้านวิชาการให้องค์ความรู้เรื่องเพศศึกษา การอนามัย การเจริญพันธุ์ และเป็นพี่เลี้ยง ๒. ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ และนโยบายสู่การปฏิบัติครอบครัวชี้ให้ตระหนักรู้ภัยปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมรวมถึงการสร้างความปลอดภัยในครอบครัว

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๗. ควรกำหนดยุทธศาสตร์ด้านศาสนา ด้านวัฒนธรรม โดยด้านศาสนาส่งเสริมบทบาทของศาสนาให้เป็นภูมิคุ้มกันแก่เด็กและเยาวชนได้มีสติปัญญา มีความรับผิดชอบชั่วดี ละอายและเกรงกลัวต่อบาป หรือการทำชั่ว และด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต การรักษาวลสงวนตัว การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	วธ. มีภารกิจที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะประเด็นสื่อ ถือเป็นนโยบายหลักโดยมีหน้าที่ดูแลการสร้างภูมิคุ้มกัน การปลูกจิตสำนึกให้เด็ก ตรวจสอบสื่อต่าง ๆ พัฒนาสื่อปลอดภัยสร้างสังคม โดยมีสายด่วน ๒๔ ชั่วโมง คือ ๑๗๖๕ เว็บไซต์ www.c-me.go.th โดยทำงานร่วมกับหลาย ๆ กระทรวง ดังนั้น การตรวจสอบสื่อสิ่งพิมพ์ ภาพลามก ปัญหาเรื่องเซ็กซ์ หนังสือกีฬา หนังสือการ์ตูน ร้านเกมส์ ร้านคาราโอเกะ จึงเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกัน สำหรับการสร้างภูมิคุ้มกันใช้มาตรการลดพื้นที่เสี่ยง เพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ให้เยาวชน ป้องกันการตั้งครม.ไม่พึงประสงค์ และมีการพิมพ์หนังสือเรื่องศีล ๕ ให้เห็นคุณและโทษ และยังมีการเปิดเวทีตามโรงเรียนเพื่อสอดแทรกการบรรยายธรรมพร้อมฉายหนังสั้น สนับสนุนการนำหลักธรรมเข้ามาใช้ในการสอนให้เด็กมีสติ มีปัญญารู้เท่าทัน การขัดเกลาจิตใจ การสร้างให้เด็กเห็นคุณค่าในตนเอง พัฒนารูปแบบของพ่อแม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลบุตรมากขึ้น
๘. มาตรการทางด้านกฎหมาย ๘.๑ ผลักดันให้ผ่าน “ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองอนามัยการเจริญพันธุ์ พ.ศ.” ให้มีผลออกมาบังคับใช้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและยั่งยืน	สธ. ผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองอนามัยการเจริญพันธุ์ พ.ศ. โดย สธ. วางแผนจะดำเนินการจัดประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระเบียบ กฎ และกฎหมายด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) พระราชบัญญัติฯ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ อีกทั้งร่วมในการผลักดัน (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศของภาคประชาชน

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘.๒ ควรปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาให้เปิดกว้างเพื่อเป็นทางเลือกการทำแท้งที่ปลอดภัยสำหรับการตั้งครรภ์ไม่พร้อม	สนับสนุนการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ มาตรา ๓๐๕ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดให้แพทย์สามารถยุติการตั้งครรภ์ได้ในกรณีที่ - การตั้งครรภ์นั้นส่งผลทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของผู้หญิง - การตั้งครรภ์ที่เกิดจากการถูกข่มขืนกระทำชำเรา - การตั้งครรภ์ในเด็กที่อายุไม่เกิน ๑๕ ปี - การตั้งครรภ์ที่เกิดจากการถูกข่มขู่หรือล่อลวงมา เห็นควรเผยแพร่กฎหมายให้เด็กที่สมัครใจ/ยินยอมที่จะยุติการตั้งครรภ์สามารถยุติการตั้งครรภ์ได้เลย
๙. ควรบูรณาการหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับด้านการยุติธรรมประกอบด้วย สธ. อัยการ ตำรวจ และแพทยสภาจะต้องมีการประชุมทำความเข้าใจเรื่องการยุติการตั้งครรภ์ตามกฎหมายอาญามาตรา ๓๐๕ ร่วมกันอย่างจริงจังเพื่อให้แนวทางการแก้ไขปัญหาคารทั้งไม่พร้อม การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยให้เกิดมาตรฐานและทำงานไปในทิศทางเดียวกัน	สธ. บูรณาการและทำความเข้าใจร่วมกันกับอัยการ ตำรวจ และแพทยสภา เรื่องการยุติการตั้งครรภ์ตามกฎหมายอาญามาตรา ๓๐๕ โดยได้มีการดำเนินการกำหนดให้มีการลงความเห็นของแพทย์อย่างน้อย ๒ ท่านในการยุติการตั้งครรภ์ และเป็นไปตามข้อกฎหมาย และมีการรายงานให้แพทยสภาทราบทุกกรณี เป็นต้น
๑๐. ควรบังคับใช้กฎหมายให้จริงจัง โดยการปราบปรามผู้ค้าหรือผู้ผลิตสื่อลามก ในรูปแบบสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น รูปภาพโป๊เปลือย ภาพการร่วมเพศ ในการยั่วยู่ทางกามารมณ์ อันเป็นมูลเหตุจูงใจให้เกิดความใคร่ทางกามารมณ์ และตลอดถึงการปราบปรามสถานเรีงรมย์ ซึ่งปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เขาไปมั่วสุมในการดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ยาเสพติด	ตช. ผลักดันให้มีการบังคับ ปราบปรามกวาดล้างผู้ค้าหรือผู้ผลิตสื่อลามกอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหาการท้องไม่พร้อม : การทำแท้งไม่ปลอดภัย”

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๕ 3 ก.ค. 2556

C-2m56
ร.ค.ร.
ผอ.สำนัก... ๑๕ ๖ ๕๖
ผอ.
ผอ.กลุ่ม... ๑๖ ๖ ๕๖
นร.
จนท.ประจำกรม... ๑๖ ๖ ๕๖